

ETHISCHE CODE VAN MEMISA

Inleiding.

Deze ethische code is, conform het door Memisa ondertekende integriteitscharter, van toepassing op alle medewerk(st)ers, bestuurders en vrijwillig(st)ers van Memisa, in België of in een ander land waar Memisa werkzaam is, en wordt door hen ondertekend bij de start van hun dienstverband/mandaat.

De ethische code is een levend document: op het moment van indiensttreding van nieuwe medewerk(st)ers of vrijwillig(st)ers bespreekt de directeur van Memisa of de HR Manager de code met deze nieuwe medewerk(st)ers/ vrijwillig(st)ers en hij kan besproken worden tijdens de jaarlijkse functioneringsgesprekken.

Het bijwerken van de op 5 september 2019 gedateerde versie van dit document werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur op 14 maart 2024. Ze kan worden gewijzigd door de Algemeen Directeur van Memisa, na goedkeuring van de Raad van Bestuur.

Memisa is een organisatie met een deskundige ervaring op het vlak van medische ontwikkelingssamenwerking en internationale solidariteit. Het recht op gezondheidszorg en de waardigheid van elke persoon staan centraal in onze werking.

Respect voor het individu, en de wil om aan iedereen, zonder discriminatie in afkomst, seksuele geaardheid of genderidentiteit, zonder discriminatie omwille van religie identiteit of lidmaatschap van een organisatie en conform de universele en onvervreembare mensenrechten, een menswaardig bestaan te bieden.

De waarden van Memisa.

Voor Memisa staat de mens centraal. Memisa stelt zich tot doel om een ontwikkelingsproces te bevorderen dat leidt tot “wel-zijn” en een duurzame ontwikkeling van de mens, zowel op individueel als communautair vlak.

De drijfveer van Memisa komt voort uit het recht op gezondheidszorg als basisrecht, met speciale aandacht voor de meest kwetsbare personen. Deze motivatie schept een gevoel van sociale rechtvaardigheid hetgeen ons beweegt tot het beter verdelen van de beschikbare middelen en de voordelen van de vooruitgang op wereldvlak.

Van hieruit, tekenen zich binnen Memisa een drietal basiswaarden af:

Solidariteit, Gelijkwaardigheid en Verantwoordelijkheid.

Deze drie belangrijke waarden houden ook andere waarden in:

- Solidariteit; bescheidenheid, nederigheid, delen met anderen, wederkerigheid, doeltreffendheid, billijkheid en rechtvaardigheid.
- Gelijkwaardigheid; respect (van personen), kwaliteit, empathie, tolerantie, begrip, uitwisseling, openheid, complementariteit, gendergelijkheid, diversiteit, non-discriminatie.

- Verantwoordelijkheid: integriteit, vakbekwaamheid, duurzaamheid, toe-eigening, autonomie, respect voor het milieu.

Solidariteit geeft een gevoel van eenheid met de ander aan, gebaseerd op waarden, normen en gezamenlijke verantwoordelijkheden die wederzijds voldoende expliciet zijn. De dialoog en uitwisseling zijn hierin dus essentieel. De solidariteit kan worden omschreven als “de aanvaarding van een deel van de verantwoordelijkheid voor het lot van de ander”.

De ethische code van Memisa

1. RESPECT

Memisa verwerpt elke vorm van ongewenst gedrag zoals intimidatie (al dan niet seksueel getint), stalking (seksueel, geestelijk, fysisch, beroeps-of cyberstalking) agressie en discriminatie op basis van ras, leeftijd, overtuiging, geloof, politieke overtuiging, nationaliteit, geslacht, seksuele geaardheid, gender, burgerlijk statuut of handicap.

Onder seksuele intimidatie verstaan we elk ongepast en ongewenst gedrag van seksuele aard, dat door de ontvanger als intimidatie wordt ervaren en dat de waardigheid aantast, en dit zowel op als buiten de werkplek.

Seksuele intimidatie wordt gedefinieerd als elke directe of indirecte vorm van het volgende gedrag:

- ongewenst lichamelijk contact of gedrag
- verbaal geweld van seksuele aard
- vernederende, beledigende, intimiderende of seksueel agressieve opmerkingen
- dreigementen dat weigering van seksuele toenadering een negatief effect zal hebben op de arbeidsvoorwaarden
- vernederende opmerkingen of psychologische druk in geval van weigering van seksuele toenadering.

Memisa hanteert een nultolerantie beleid ten opzichte van elke vorm van intimidatie, stalking, misbruik en uitbuiting op alle niveaus (onder collega's, met de begunstigen van acties, ten opzichte van de vrijwillig(st)ers, onder vrijwillig(st)ers, enz).

Memisa engageert zich om elke vorm van (dergelijk) ongewenst gedrag te bestrijden en te voorkomen en gaat overleg en discussie hieromtrent niet uit de weg.

De medewerk(st)ers dienen respect op te brengen ten aanzien van andere medewerk(st)ers, voor Memisa als organisatie, haar hiërarchie en partners. In de dagelijkse uitvoering van hun taken en verantwoordelijkheden dienen de medewerk(st)ers van Memisa onpartijdig en zonder welke vorm van discriminatie dan ook, te handelen.

2. INTEGRITEIT

2.1 Deelname aan het leven van de lokale gemeenschap.

Memisa wenst het privéleven van haar medewerk(st)ers niet in te perken. Niettemin dient men niet te vergeten dat, ook tijdens de vrije tijd, de betrokken werknemer, te allen tijde als vertegenwoordiger van de organisatie wordt beschouwd. Memisa vraagt dan ook aan haar medewerk(st)ers van dit feit doordrongen te zijn en zich altijd correct te gedragen. Het spreekt vanzelf dat de medewerk(st)ers steeds de wetten en lokale reglementeringen van het land waarin ze zich bevinden dienen te respecteren.

Memisa motiveert dan ook haar medewerk(st)ers om op sociaal, cultureel en/of religieus vlak binnen de lokale gemeenschap contacten te ontwikkelen. Goede sociale relaties met de lokale

gemeenschap dragen bij tot goede resultaten voor de activiteiten van Memisa. Dit is eveneens in het belang van de betrokken expats.

Het is de expats van Memisa niet toegestaan zich te verbinden met lokale politieke bewegingen en zich te engageren binnen culturele, sociale of religieuze activiteiten die de doelstellingen van Memisa in het betrokken land op enigerlei wijze zouden kunnen compromitteren of in diskrediet brengen.

De lokale medewerk(st)ers maken deel uit van de lokale gemeenschap en zijn daarom vanzelfsprekend vrij om zich in lokale activiteiten te engageren. Zij dienen er hierbij voor te zorgen dat hun persoonlijke activiteiten zich duidelijk onderscheiden van deze die worden uitgevoerd in het kader van de activiteiten van Memisa. Ze dienen ook duidelijk te maken dat deze niet de positie van Memisa vertegenwoordigen. Ze kunnen niet beweren Memisa te vertegenwoordigen in geval van problemen die zouden volgen op activiteiten die geen verband houden met hun werk.

2.2 Misbruik van macht, fraude en corruptie

Werken in ontwikkelingssamenwerking is een voorrecht en het is voor Memisa essentieel om via het stellen van hoge normen en strikte criteria, hierbij het respect van de belanghebbenden te krijgen en te behouden.

Derhalve:

- Is het voor medewerk(st)ers verboden om misbruik van hun (machts)positie te maken voor hun eigen belang of het voordeel van relaties of vrienden.
- Dienen expat medewerk(st)ers in alle omstandigheden de lokale wetgeving te respecteren, ook voor wat betreft tewerkstelling van lokaal personeel in privé context.
- Mag een medewerk(st)er nooit steekpenningen of voordelen in natura aanvaarden of op andere wijze een persoonlijk voordeel halen uit een aankoop of andere transactie.
- Mogen medewerk(st)ers nooit persoonlijke cadeaus, aangeboden door doelgroepen of leveranciers, in de vorm van geld, goed, gunst of dienst, aanvaarden. Tussen partner NGO's is het echter gebruikelijk of gebeurt het dat er geschenken worden uitgewisseld. Medewerk(st)ers dienen hier steeds zeer zorgvuldig en integer mee om te gaan.
- Moeten de medewerk(st)ers elke vorm van verspilling, fraude, misbruik of corruptie aan de bevoegde hiërarchie melden of volgens de klachtenmeldingsprocedure handelen.

2.3 Belangenconflicten

Soms komen in bijzondere situaties privé- en professionele belangen tegenover elkaar te staan. Belangenconflicten kunnen zich voordoen, vooral wanneer het dienstverlening en contracten betreft.

Derhalve:

- Is het medewerk(st)ers niet toegestaan als tussenpersoon op te treden in zakelijke relaties tussen naasten/familieleden en Memisa.
- Medewerk(st)ers tevens eigenaar van, of financiële belangen hebbende in, een onderneming mogen nooit contracten afsluiten of tekenen tussen Memisa en de betrokken onderneming.
- Is het medewerk(st)ers niet toegestaan een belangenconflict te creëren of te laten voortbestaan. Vanaf het moment dat een medewerk(st)er een belangenconflict vaststelt, dient de situatie te worden uitgelegd aan zijn hiërarchisch verantwoordelijke.

2.4 Verantwoord omgaan met financiële middelen van de organisatie

De middelen waarover Memisa beschikt moeten op een verantwoordelijke manier worden beheerd conform het financieel beleid van Memisa, met inbegrip van de toepassing van de procedures voor de aankoop van goederen en diensten, en conform de geldende regelgeving. Fraude en corruptie zijn onder geen beding toegestaan.

Onder fraude verstaan we opzettelijke misleiding om onrechtmatig voordeel te verkrijgen. We spreken van corruptie als iemand in een machtspositie ongeoorloofde gunsten verleent in ruil voor wederdiensten of als vriendendienst.

2.5 Verantwoord omgaan met data en gevoelige (rechts)persoonsgegevens

Medewerk(st)ers van Memisa behandelen de informatie waarover ze beschikken op gepaste wijze en zorgen ervoor dat de informatie waarvoor ze verantwoordelijk zijn of waarover ze beschikken vertrouwelijk of geheim blijft wanneer nodig, ook na uitdiensttreding of het einde van de samenwerking. Gevoelige of vertrouwelijke informatie van personeelsleden (persoonsgegevens en rechtspersoonsgegevens) wordt niet zonder hun toestemming aan derden doorgegeven. De persoonsgegevens waarover de organisatie beschikt, worden uitsluitend voor professionele doeleinden gebruikt.

2.6 Verstandhouding met andere medewerk(st)ers.

Memisa moedigt het onderhouden van open en professionele relaties tussen haar medewerk(st)ers aan, met respect voor diversiteit en culturele, seksuele, gender, religieuze en politieke verschillen.

Derhalve:

- Is het mogelijk dat banden van vriendschap tussen medewerk(st)ers ontstaan. Deze mogen echter geen obstakel vormen voor het realiseren van de objectieven van de organisatie.
- Is het aan hiërarchisch verantwoordelijken niet toegestaan huwelijksbanden of een vorm van samenleven te ontwikkelen met medewerk(st)ers die onder hun directe verantwoordelijkheid vallen. Desgevallend dient de hiërarchische relatie te worden gewijzigd.

2.7 Ethiek in seksuele relaties

Memisa vraagt aan haar medewerk(st)ers in geval van het aangaan van seksuele relaties hierbij de grootst mogelijke waardigheid in acht te nemen. Het spreekt hierbij voor zich dat wederzijdse toestemming een basisvoorwaarde is.

- De medewerk(st)ers dienen zich te houden aan de lokale wetgeving en reglementeringen van de partnerlanden.
- Welke de lokale reglementering ook is of indien niet bestaand op dit vlak: Memisa verbiedt relaties of seksuele activiteiten met personen beneden de leeftijd van 18 jaar. Een eventuele verkeerde inschatting van leeftijd zal hierbij niet als excuus aanvaard worden.
- Het is verboden seksuele relaties te onderhouden met begunstigden van programma's of met hun familieleden.
- Het doel van Memisa is te vechten tegen de ongelijkheid op het vlak van macht en toegang tot bestaansmiddelen. Volgens dit streven is het medewerk(st)ers niet toegestaan seksuele diensten te ontvangen tegen betaling van geld, beloftes of via andere ruilmiddelen.

2.8 Wapens, Alcohol en drugs.

- Memisa verbiedt de aanwezigheid van wapens in of in de directe omgeving van de gebouwen of lokalen waarin Memisa werkzaam is. Ditzelfde geldt ook voor de verblijfplaats van medewerk(st)ers indien deze zich bevindt binnen de gebouwen van Memisa.
- Wapens zijn verboden in de voertuigen van Memisa. Gewapend burgerlijk of militair personeel wordt niet toegestaan plaats te nemen in de voertuigen van Memisa. Indien, onder bedreiging van geweld, gewapende personen plaats willen nemen aan boord

van een voertuig van Memisa, dient de strategie van Memisa voor het land in kwestie betreffende veiligheid te worden gevolgd.

- Het is medewerk(st)ers van Memisa niet toegestaan wapens te bezitten, te dragen of er op andere wijze over te beschikken gedurende hun werkuren.
- Het is medewerk(st)ers nooit toegestaan onder invloed van alcohol of drugs onder welke vorm dan ook, zowel legaal als illegaal, te werken.
- Drugs, onder welke vorm dan ook, zijn niet toegelaten op de terreinen, in bureaus, of voertuigen onder beheer van Memisa. Dit geldt ook gedurende de missies.
- Het is medewerk(st)ers van Memisa niet toegestaan alcoholhoudende dranken en/of drugs te bewaren of gebruiken op plaatsen waar dit wettelijk niet is toegestaan.

3. PROFESSIONALITEIT

Lerende organisatie

Memisa is een lerende organisatie. We delen actief onze kennis binnen het hoofdkwartier en in onze buitenlandse vestigingen. Als lerende organisatie staan we open voor vernieuwende oplossingen en werkmethodes, met respect voor de bestaande procedures en in overeenstemming met de doelstellingen van de organisatie. Wij voeren onze opdrachten en taken uit om de doelstellingen van onze organisatie te realiseren.

Memisa voert een stimulerend beleid om onze kennis over en capaciteiten in ons vakgebied permanent bij te schaven en onze professionele competenties te ontwikkelen.

4. INFORMATIE EN COMMUNICATIE

Open communicatiecultuur

Memisa heeft een eerlijke en open communicatiecultuur. We bespreken op regelmatige basis de toepassing van het integriteitsbeleid, de ethische code en de waarden van Memisa. Memisa zet zich in om ervoor te zorgen dat er bewustmakings- en vormingsmomenten worden georganiseerd om het bewustzijn van de risico's van elke handeling of gedrag die in tegenspraak is met de ethische code, te vergroten.

Binnen Memisa heerst een open cultuur waarbij medewerk(st)ers, vrijwillig(st)ers en bestuurders steeds hun mening en visie mogen delen. In geen geval kan er de medewerk(st)ers of bestuurders, binnen de interne werking van het kantoor of bestuur, een zwijgplicht worden opgelegd.

Officiële standpunten en officiële verklaringen in de media of op publieke fora in naam van Memisa worden enkel afgelegd door de directeur of de voorzitter/-ster van Memisa (of een medewerk(st)er of bestuurder hiertoe ad hoc aangeduid respectievelijk door de directeur of de voorzitter/-ster van Memisa). Alle andere externe communicatie gebeurt steeds te goeder trouw en op professionele wijze met respect voor de statuten en het integriteitsbeleid.

Meldingsplicht

Medewerk(st)ers, vrijwillig(st)ers en bestuurders bespreken met de bevoegde personen (raadgever integriteit of klachtenmanager) kwesties en situaties die een inbreuk zouden zijn op deze code. Indien we een vermoeden hebben of op de hoogte zijn van een onregelmatige handeling van een medewerk(st)er, vrijwillig(st)er of bestuurder, of als we zelf gevraagd worden zo'n handeling uit te voeren, wordt dit onmiddellijk gemeld aan de klachtenmanager. De te volgen procedure wordt in detail beschreven in de klachtenprocedure.

Respecteren van de ethische code en te nemen maatregelen

Deze Ethische code maakt deel uit van het arbeidscontract van de medewerk(st)ers van Memisa. Disciplinaire maatregelen, met inbegrip van ontslag van de betrokken medewerk(st)er, kunnen voortvloeien uit het niet-respecteren van deze ethische code. De hiërarchisch verantwoordelijke of, afhankelijk van de betrokken personen en van de ernst van de voorgelegde feiten of het incident, de directeur in overleg met de hiërarchisch verantwoordelijke, of de voorzitter van de Raad van Bestuur, beslist over de ernst van de overtreding en de hieruit voortvloeiende te nemen maatregelen.

Tegenover de medewerk(st)er kan een strafwettelijk of burgerlijk proces worden opgestart omwille van een overtreding. Indien de medewerk(st)er de Ethische Code onvrijwillig heeft overtreden, zich hier nadien van bewust is en de overtreding onmiddellijk aan zijn hiërarchisch verantwoordelijke meldt, zal deze hiermee rekening houden met betrekking tot de te nemen disciplinaire maatregel.

ONDERTEKENING ETHISCHE CODE

Ik.....
(voornaam + achternaam), medewerk(st)er/ bestuurder/ vrijwillig(st)er* van Memisa, verklaar de ethische code van Memisa, in de uitoefening van mijn functie als medewerk(st)er/ bestuurder/ vrijwillig(st)er* van Memisa, na te leven. (**schrappen wat niet past*)

Handtekening:

Datum: